② 16

II

प्रश्नपत्रिका क्र.	420134

कोड : १०२

महाराष्ट्र राज्य शिक्षक पात्रता परीक्षा, २०१५
(MAHATET)

परीक्षा दिनांक : १६/०१/२०१६

माध्यम : **मराठी**

पेपर II (इ. ६वी ते इ. ८वी)

वेळ : दुपारी २.०० ते सायंकाळी ४.३०

बैठक क्रमांक
2 2 0 5 1 2 0 1 5 9

एकूण गुण	१५०

एकूण पृष्ठे	३२

प्रश्नपत्रिका सोडविण्यापूर्वी कृपया खालील सूचना काळजीपूर्वक वाचा.

सूचना :

१) प्रश्नपत्रिकेमध्यें सलग एकूण १५० प्रश्न असून ते सोडविण्यासाठी उमेदवारास अडीच तास वेळ देण्यात आलेला आहे. प्रत्येक प्रश्नास एक गुण आहे. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

२) प्रत्येक प्रश्न वस्तुनिष्ठ स्वरूपाचा असून प्रश्नाच्या खाली उत्तराचे पर्याय दिलेले आहेत. उत्तर नोंदविताना चार पर्यायांपैकी बरोबर उत्तर असलेल्या पर्याय क्रमांकाच्या वर्तुळाला काळ्या/निळ्या शाईच्या बॉलपेनने पूर्णपणे रंगवून उत्तर देणे आवश्यक आहे. अर्धवट रंगवलेले वर्तुळ, खाडाखोड अथवा एकाच प्रश्नासाठी दोन उत्तरे दर्शविलेली असतील अशा उत्तरांना गुण दिले जाणार नाहीत. पेन्सिलीने नोंदविलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.

प्रश्नपत्रिकेमध्ये खालीलप्रमाणे विषयनिहाय प्रश्न आहेत.

भाग	विषय	प्रश्न-क्रमांक	गुण	माध्यम
• भाग - A	भाषा १ व २	- प्रश्न-क्रमांक १ ते ६०	- ६० गुण	इंग्रजी, मराठी
• भाग - B	बालमानसशास्त्र व अध्यापनशास्त्र	- प्रश्न-क्रमांक ६१ ते ९०	- ३० गुण	मराठी
• भाग - C	गणित व विज्ञान किंवा सामाजिक शास्त्रे	- प्रश्न-क्रमांक ९१ ते १५०	- ६० गुण	मराठी

३) एकदा दिलेले उत्तर बदलता येणार नाही.

४) प्रश्नाला दिलेले पर्याय अचूक उत्तराच्या सदृश असतात. त्यामुळे सर्वात अचूक उत्तराच्या वर्तुळाला गिरविणें आवश्यक आहे, याची परीक्षार्थीने नोंद घ्यावी.

५) प्रत्यक्ष परीक्षा झाल्यानंतर एक आठवड्याचे आत संभाव्य उत्तरसूची जाहिर करण्यात येईल. प्रश्नपत्रिकेमधील प्रश्नांबाबत प्राप्त आक्षेपांनुसार कोणत्याही कारणामुळे प्रश्न (प्रश्न व पर्यायी उत्तरे) चुकीचे आहेत असे आढळल्यास व परिषदेच्या तज्ञ समितीने ते मान्य केल्यास ते प्रश्न रद्द करून उर्वरित प्रश्नांच्या गुणांवर आधारित तज्ञ समितीने निश्चित केलेल्या निश्चित सूत्रानुसार अचूक प्रश्नांच्या गुणांनुसार पात्रता जाहिर करण्यात येईल.

६) परीक्षार्थीने आपला बैठक क्रमांक त्यांना पुरविलेल्या प्रश्नपत्रिकेवर नोंदवावा.

७) प्रश्नपत्रिकेत कोणत्याही प्रश्नांच्या उत्तराची नोंद करु नये. उत्तरपत्रिकेचा, प्रश्नपत्रिकेचा कोणताही भाग वेगळा करू नये.

८) कच्चे काम करण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटच्या पानावर दिलेल्या कोऱ्या जागेचा वापर करावा.

९) परीक्षार्थीने प्रश्नपत्रिकेचा व उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक स्वाक्षरी पटावर लिहिणे आवश्यक आहे.

१०) परीक्षा प्रवेशपत्राची मागणी केल्यास पर्यवेक्षकास दाखवावे.

११) उत्तरपत्रिका देताना उत्तरपत्रिकेची Carbonless प्रत परीक्षार्थीने परीक्षा झाल्यानंतर परत घेऊन स्वाक्षरी पटावर दुसरी स्वाक्षरी करावी. दुसरी स्वाक्षरी नसल्यास त्याने उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकाकडे दिलेली नाही असे समजण्यात येईल.

१२) पर्यवेक्षकाच्या सूचनेशिवाय परीक्षागृह सोडू नये.

१३) परीक्षार्थीने परीक्षा चालू असताना अथवा परीक्षा संपल्यानंतर परीक्षेसंबंधी कोणतेही साहित्य परीक्षागृहाबाहेर नेल्यास / नेल्याचे निदर्शनास आल्यास त्याची या परीक्षेतील उमेदवारी रद्द होईल. त्याचबरोबर त्यांचेविरुद्ध भारतीय दंडसंहिता (IPC) अंतर्गत कारवाई करण्यात येईल.

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

भाग - A : इंग्रजी

Read the following passage carefully and select the most correct answers of the given questions : [Q. Nos. 1 to 5]

No doubt, the 'green revolution' has led to self-sufficiency in food production but it has also brought with it the formidable problem of poisoning of food grains and other eatables. This is caused by excessive use of chemicals on crops and pesticides residues. It has also created haroc by exterminating the species of useful parasites and viruses which keep pests under control. Scientists are now worried about the resurgence of such formidable pests in mencing proportions which seem to undermine all that they have achieved in agricultural production.

1. The 'green revolution' has led to self sufficiency in ________.

   (1) food production (2) consumer goods production

   (3) industrial production (4) weapon production

2. From the reading of the passage, which one of these statements do you think is correct ?

   (1) The 'green revolution' has solved all problems in agriculture.

   (2) Application of chemical has resulted in everlasting preservation of grains.

   (3) The 'green revolution' is a mixed blessing.

   (4) Scientists are satisfied with achievements in agricultural production.

3. The 'green revolution' has brought with it the formidable problem of :

   (1) Poisoning of food grain and other eatables

   (2) poverty

   (3) unemployment

   (4) corruption

4. The statement that the green revolution has also created the havoc by exterminating the species of useful parasites and viruses means :

   (1) all parasites and viruses keep pests under control.

   (2) Pesticides and chemicals kill parasites and viruses, which control pests.

   (3) the pests are controlled by parasites.

   (4) application of chemicals to grains has created havoc.

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

5. Which one of the following statements best reflects the underlying implication of the passage ?

(1) Man's efforts to control nature to his advantage has always created unseen danger side by side.

(2) Research in one area leads to a challenge for further research in the same field.

(3) At present, research in preservation of agricultural production is at the cross roads.

(4) The excessive use of chemicals and pesticides is dangerous.

6. Choose the correct 'prepositions' in the given sentence :

Pune city recorded 41.8 mm. rain .... the three hours .... 5.30 pm. and 8.30 pm.

(1) at, in (2) in between (3) between, in (4) on between

7. Select the suitable articles in the given sentence :

England is _________ Island surrounded by _________ English channel.

(1) the, the (2) a, the (3) an, the (4) an, a

8. Find out the word with the correct spelling :

(1) Miscellaneous (2) Misscelanious (3) Miscelaneous (4) Misscellanious

9. Name the part of speech of the underlined word :

Alas ! He is dead in the accident.

(1) Pronoun (2) Conjunction (3) Adjective (4) Interjection

10. Fill in the blank with most suitable pronoun :

_________ *had no finery except her wedding ring.*

(1) He (2) They (3) We (4) She

11. Choose the one which can be substituted for the given sentence :

Specialist in disorders of the nervous system.

(1) neurologist (2) orthopaedist (3) dematologist (4) gynaecologist

12. Identify the figure of speech in the following line :

The soul was like a star and dwelt apart.

(1) Antithesis (2) Metaphor (3) Simile (4) Personification

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

13. Identify the part of the sentence which has an error :

No sooner did / the teacher enter / the class, the children / stopped shouting /
A B C D

(1) A (2) B (3) C (4) D

14. Name the underlined 'Clause' in the given sentence :

We realised the condition <u>in which we were living in all these days</u>.

(1) Noun clause (2) Adjective clause

(3) Adverb clause of manner (4) Adverb clause of place

15. Choose the correct alternative to fill in the blanks :

The army ________ called to carry ________ rescue operation.

(1) have been, out (2) has been, out

(3) are, in (4) are being, over

16. Choose the one which is the nearest in meaning to the underlined word in the sentence :

The parrot was not denied the joys of <u>arboreal</u> life.

(1) living in desert (2) living on the sea

(3) living in trees (4) living in sky

17. Select the one which best expresses the same sentence in passive voice. Many primitive people had used of pictorial symbols.

(1) Pictorial symbols have been used by many primitive people.

(2) Pictorial symbols had used by many primitive people.

(3) Pictorial symbols had been used by many primitive people.

(4) Pictorial symbols were used by many primitive people.

18. Rearrange the given parts of the sentence which are labelled P, Q, R and S so as to form the complete meaningful sentence. Choose one of the following correct sequences.

I met the old man born in the rich family / near our town / of the river /
P Q R

living on the bank /
S

(1) PSRQ (2) SPQR (3) RPSQ (4) PRQS

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

19. Choose the most correct alternative which best expresses the following sentence in 'Indirect Narration' :

The mother said to Sadhana "Why are you nervous today ?"

(1) The mother asked Sadhana why she were nervous that day.

(2) The mother asked to Sadhana why she was nervous that day.

(3) The mother asked Sadhana why she was nervous that day.

(4) The mother said to Sadhana why she was nervous that day.

20. Choose the correct use of Modal Auxiliary expressing 'a habitual action in the past' :

(1) He might play football in his youth.

(2) He could play football in his youth.

(3) He would play football in his youth.

(4) He should play football in his youth.

21. Choose grammatically correct sentence from the given sentence :

(1) Unless we cannot imagine a future, we cannot create it.

(2) Unless we can imagine a future, we cannot create it.

(3) Unless we can imagine a future, we can create it.

(4) Unless we cannot imagine a future, we cannot create it.

22. The young one of the 'deer' is called :

(1) colt (2) fawn (3) cub (4) whelp

23. Select Antonym of 'Bleak' :

(1) bright (2) confusing (3) uncertain (4) grim

24. Choose the correct use of 'Not only .... but also" in the given sentence :

She was both humbled and exalted before my eyes.

(1) He was not only both humbled but also exalted before my eyes.

(2) He was only humbled but also exalted before my eyes.

(3) He was not only humbled but exalted before my eyes.

(4) He was not only humbled but also exalted before my eyes.

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

25. Select the correct simple sentence for the given sentence :

My mother and I discussed the news and built bond with the large universe.

(1) My mother and I discussed the news and we built bond with the large universe.

(2) Discussed the news, my mother and I built bond with the large universe.

(3) Discussing the news, my mother and I had built bond with the large universe.

(4) Discussing the news, my mother and I built bond with the large universe.

26. Choose the one which best expresses the meaning of the underlined phrase in the given sentence :

He burnt the midnight oil to pass the I.A.S. examination.

(1) Studied hard inspite of difficult situation

(2) Used a lot of fuel

(3) Worked late into the midnight

(4) Worked every night

27. Select the grammatically correct sentence :

(1) One of my friends is a lawyer.

(2) His cousin brother is a judge.

(3) Three students helped each other.

(4) They have arrested him yesterday.

28. Choose the correct use of present perfect continouse tense of the given sentence :

We have tried various home-spun remedies.

(1) We are trying various home-spun remedies.

(2) We had been trying various home-spun remedies.

(3) We had tried various home-spun remedies.

(4) We have been trying various home-spun remedies.

29. Choose the most suitable alternative to make the sentence grammatically correct :

When I reached the station ....

(1) the train was gone

(2) the train had gone

(3) the train has gone

(4) the train went

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi

Scanned by CamScanner

30. Choose the grammatically correct sentence :

(1) Neither of the two brothers are sure to pass.

(2) Neither of the two brothers were sure to pass.

(3) Neither of the two brothers is sure to pass.

(4) Neither of the two brothers have sure to pass.

भाग - A : मराठी

31. पुढील जोड्यांमधून योग्य जोडी ओळखा :

(1) मूकनायक - श्रीपाद कृष्ण कोल्हटकर (2) पुण्यप्रभाव - अ. के. अत्रे

(3) उद्याचा संसार - विश्राम बेडेकर (4) शाकुंतल - राम गणेश गडकरी

32. पुढीलपैकी कोणता शब्द विसर्गसंधी नाही ?

(1) निरंतर (2) निष्कारण (3) निशान्त (4) निराकार

33. तृतीया तत्पुरुष समासाचे उदाहरण ओळखा :

(1) राजप्रासाद (2) विषयुक्त (3) ग्रामदैवत (4) पूजाअर्चा

34. अन्य भाषेतून मराठीत आलेल्या नाटकाचे नाव ओळखा :

(1) गिधाडे (2) रणदुंदुभि

(3) अजब न्याय वर्तुळाचा (4) तो मी नव्हेच

35. 'मनाने तरुण असलेल्यांच्या नजरा नेहमीच भविष्याचा वेध घेत असतात.' या वाक्याचा काळ ओळखा :

(1) साधा भविष्यकाळ (2) अपूर्ण वर्तमानकाळ

(3) रीती वर्तमानकाळ (4) पूर्ण भविष्यकाळ

36. योग्य अकारे केलेले अनेकवचन ओळखा :

(1) पाऊले (2) पेले (3) भांडे (4) सतरंजे

37. 'पूर्णामायची लेकरं' ही कादंबरी कोणी लिहिली आहे ?

(1) प्रकाश आमटे (2) रणजित देसाई (3) श्री ना. पेंडसे (4) गो. नी. दांडेकर

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

38. समानार्थी शब्दांची चुकीची जोडी ओळखा :

(1) आभा - तेज
(2) पराक्रम - मर्दुमकी
(3) अवांच्छित - अलांच्छित
(4) मेध - नीरद

39. 'रुकार' या शब्दाचा योग्य विरुद्धार्थी शब्द ओळखा :

(1) नकार
(2) देकार
(3) आकार
(4) विकार

40. 'कोलंबसाचे गर्वगीत' ही काव्यरचना कोणाची आहे ?

(1) गोविंदाग्रज
(2) कुसुमाग्रज
(3) माधवानुज
(4) केशवसुत

41. अधोरेखित शब्दाची विभक्ती ओळखा :

'कोल्हापुराहून बंगलोरला पोहचायला बरेच तास लागतात.'

(1) षष्ठी
(2) सप्तमी
(3) द्वितीया
(4) पंचमी

42. स्त्रीलिंगी शब्द ओळखा :

(1) घडवंची
(2) घोर
(3) घंगाळ
(4) घाव

43. गटात न बसणारे नाव ओळखा :

(1) गंगाधर गाडगीळ
(2) अरविंद गोखले
(3) मिलिंद बोकील
(4) पु. भा. भावे

44. धातुसाधित विशेषण ओळखा :

(1) नासका
(2) चतुर
(3) एकटे
(4) सुती

45. केवलप्रयोगी अव्यय ओळखा :

(1) म्हणजे
(2) वाहवा
(3) किंवा
(4) आणि

46. पुढील शब्दांमधून लेखननियमांनुसार अचूक शब्द ओळखा :

(1) युगानूयूगे
(2) युगप्रर्वतक
(3) परवषता
(4) विद्वत्तापूर्ण

47. पुढील शब्दांमधून संस्कृत उपसर्ग ओळखा :

(1) दर
(2) आड
(3) परा
(4) अनीय

48. पुढील शब्दांमधून फारसी प्रत्यय ओळखा :

(1) दार
(2) बद
(3) की
(4) अव

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

49. 'लांबलचक कंटाळवाणे भाषण' या अर्थाचा वाक्प्रचार ओळखा :

(1) उंबराचे फूल (2) थंडा फराळ

(3) एरंडाचे गुऱ्हाळ (4) अकलेचा खंदक

50. कृतघ्नतेची प्रवृत्ती दर्शविणारी म्हण ओळखा :

(1) पै दक्षिणा लक्ष प्रदक्षिणा

(2) अगं अंग म्हशी, मला कुठे नेशी

(3) बुडत्याचा पाय खोलात

(4) गरज सरो वैद्य मरो

51. *'झाडावरती चेंडु लटकले, शेतामधुनी बॅटी*
म्हणाल ते ते सारे होते, उणे न कोठे काही.'
या काव्यपंक्तीतून कोणता रस प्रत्ययाला येतो ?

(1) करुण (2) अद्‌भुत (3) बीभत्स (4) हास्य

52. *'चाल्ला पुढे तो, काय ऐट, आनंद !*
अग्नीचा ओहळ ओहळतो जणु मंद.'

या काव्यपंक्तीतील अलंकार ओळखा :

(1) उत्प्रेक्षा (2) उपमा (3) रूपक (4) व्यतिरेक

53. पुढील वाक्यांमधून प्रश्नार्थक नसलेले वाक्य ओळखा :

(1) काय कमालाची बेपर्वाई दाखवतात लोक

(2) कोण कोण खाणार आईस्क्रीम

(3) कशाला हा नसता उद्योग केलास तू

(4) आहे कुठे तुमचे गाव

54. पुढीलपैकी कोणत्या नावाचा प्रयोग असू शकत नाही ?

(1) अकर्मक कर्तरी (2) सकर्मक कर्तरी

(3) कर्मकर्तरी (4) अकर्मक कर्मणी

55. चुकीच्या पद्धतीने केलेले सामान्य रूप ओळखा :

(1) जहरी (2) रूपा (3) विहिरी (4) प्रवाहा

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

56. सामान्यनाम नसलेला शब्द ओळखा :

(1) तळ (2) कुरण (3) वाळू (4) सुवर्णा

57. पुढील शब्दांमधून भाववाचक नाम ओळखा :

(1) शूर (2) लालित्य (3) चपळ (4) आदित्य

पुढील उतारा वाचून त्यापुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा : **(प्रश्न-क्रमांक 58 ते 60)**

महात्मा फुले यांचा महाराष्ट्र आज कसा आहे ? याच महाराष्ट्रातील शासन बालविवाहांची योग्य नोंदणी करत नसल्याचा ठपका 'कॅग'च्या अहवालात ठेवण्यात आला आहे. 2013-14 या वर्षात 15 ते 19 या वयातील सुमारे बारा हजार मुलींचे विवाह झाले असतानाही शासनाने कमी आकडे दाखवल्याचे कॅगचे म्हणणे आहे. 2010 ते 2013 या काळात राज्यात फक्त 45 बालविवाह झाल्याची नोंद सरकारदरबारी झाली आहे. ग्रामीण भागात बालविवाहप्रतिबंधक अधिकाऱ्यांची नियुक्ती करण्याचे आदेश देऊन सहा वर्षे उलटल्यानंतर शासनाने त्याकडे लक्ष दिले. यावरुन हा प्रश्न साखरेसाठीच्या पाण्यापेक्षा किंवा शहरातील मोकळ्या जमिनींवरील झोपडपट्ट्यांपेक्षा महत्त्वाचा नाही, असे मानणारी सत्ताधारी वृत्ती स्पष्ट होते. उत्तर प्रदेश, बिहार, प. बंगाल, राजस्थान आणि झारखंड या राज्यातील बालविवाहांची आकडेवारी याबद्दलचे भीषण वास्तव पुढे आणणारी आहे.

58. 'महात्मा फुले यांचा महाराष्ट्र' या शब्दांतून लेखकाला काय सुचवायचे आहे ?

(1) पुरोगामित्व (2) प्रतिगामित्व (3) अधोगामित्व (4) अतिगामित्व

59. 'यावरुन हा प्रश्न .... सत्ताधारी वृत्ती स्पष्ट होते.' या विधानामागे कोणता भाव आहे ?

(1) समाधान (2) आश्चर्य (3) उपरोध (4) तटस्थता

60. 'भीषण' म्हणजे काय ?

(1) विशेष (2) अपेक्षित (3) अनपेक्षित (4) भयंकर

भाग - B : बालमानसशास्त्र व अध्यापनशास्त्र

61. खाली दिलेल्या विकास प्रक्रियेच्या वैशिष्ट्यांमध्ये कोणते वैशिष्ट्य अयोग्य आहे ?

(1) विकास हा संश्लेषणात्मक स्वरुपाचा आहे.

(2) विकास प्रक्रियेमध्ये व्यक्तिभिन्नता आढळते.

(3) विकासामध्ये भोवतालच्या परिसराचाही वाटा असतो.

(4) प्राण्यांच्या तुलनेत मानवाच्या विकासाचा वेग जास्त असतो.

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

62. कुमारावस्थेतील विद्यार्थ्यांना अध्यापन करताना शिक्षकांनी पुढीलपैकी कोणत्या गोष्टीचा विचार करावा ?

(1) शिक्षकांनी वर्गात एकात्म पद्धतीचा अवलंब करावा.

(2) विद्यार्थ्यांच्या कल्पनाशक्तिचे प्रकटीकरण टाळावे.

(3) शि.च्या आचारात व विचारात विसंगती नसावी.

(4) मुलामुलींना एकत्र बोलण्याची संधी देण्याचे टाळावे.

63. जीन पियाजे यांनी बौद्धिक विकासाची जी उपपत्ती मांडली त्या संदर्भातील पुढीलपैकी कोणते विधान असत्य आहे ?

(1) ही उपपत्ती मुलांना प्रत्यक्ष अनुभव देण्यावर भर देते.

(2) ही उपपत्ती मुलांच्या तयारीला अधिक महत्त्व देते.

(3) विद्यार्थ्यांच्या प्रत्यक्ष अनुभवातूनच संबोध विकसित होतात.

(4) संबोध निर्मितीसाठी अवबोधात्मक व कारक विकास अनावश्यक आहे.

64. व्यक्तिविकासात अनुवंशाचा अभ्यास अत्यंत महत्त्वाचा असतो. याला खालीलपैकी कोणते विधान समर्थन देत नाही ?

(1) बालकाचे व्यक्तिमत्व त्यांचे पालक तसेच शिक्षक पूर्णपणे विकसित करु शकतात.

(2) अनुवंशाने प्राप्त होणाऱ्या गोष्टींचा व्यक्तिमत्व विकासात वाटा असतो.

(3) जन्मजात स्वभाव हा व्यक्तिमत्व विकासातील महत्त्वाचा घटक असतो.

(4) अनुवंश हा व्यक्तिविकासातील शारीरिक गुणवैशिष्ट्ये व बुद्धिमत्ता ठरवतो.

65. स्पिअरमन यांनी बुद्धिच्या उपपत्ती मांडताना द्विघटक सिद्धांतामध्ये काही सामान्य घटक व विशिष्ट घटक मांडले आहेत. खाली दिलेल्या घटकांमध्ये विशिष्ट घटक कोणता ?

(1) कल्पनांमधील संबंध शोधणे.

(2) विज्ञानातील प्रयोग करणे.

(3) अनुमान करणे.

(4) गुणधर्म शोधणे.

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

66. बीनेच्या बुद्धिमापन परिमाणश्रेणीचे खालीलपैकी कोणते वैशिष्ट्य नाही ?

(1) बुद्धिमापनासाठी सर्वप्रथम अस्तित्वात आलेली मोजपट्टी होय.

(2) ही परिमाणश्रेणी तयार झाल्यामुळे स्मृती प्रतिमा इ. मनः शक्तीचे मापन करून बुद्धिविषयी निष्कर्ष काढणे सुरु झाले.

(3) या परिमाण श्रेणीतील प्रश्न साधे, व्यवहार्य व परिणामकारक आहेत.

(4) सामान्य बुद्धिचे मापन करता येणे शक्य झाले.

67. पीटर सॅलोव्ही व जॉन मेयेर यांनी भावनिक बुद्धिमत्तेच्या आत्मप्रचिती या घटकात खालीलपैकी कोणत्या क्षमतेचा समावेश केला आहे ?

(1) आत्मनियंत्रण (2) आत्मपरिक्षण

(3) संप्रेषण (4) विश्वासार्हता

68. शालेय स्तरावर व्यक्तिभेदानुसार व्यक्तिविकास करण्यास पुढीलपैकी कोणती बाब मारक ठरेल ?

(1) वेगवेगळ्या बौद्धिक कुवतींच्या विद्यार्थ्यांसाठी असलेले वेगवेगळे अभ्यासक्रम.

(2) शिक्षकांनी विविध वृत्तींच्या विद्यार्थ्यांना सारख्याच पद्धतीने केलेले अध्यापन.

(3) शिक्षकांनी कुवतीनुसार कोर्सेस निवडण्यास केलेली मदत.

(4) अभ्यासक्रमात मूलभूत विषय, चित्रकला, संगीत, शारीरिक शिक्षण, हस्तव्यवसाय इत्यादिंचा समावेश.

69. ज्या मुलांच्या शारीरिक स्वास्थ्य, सुरक्षितता, प्रेम आणि आदर या खालच्या दर्जाच्या गरजा समाधानकारकरित्या पूर्ण झालेल्या असतात, ती मुले सतत आत्मप्रकटीकरणाच्या साबासाठी धडपडत असतात, असे मत खालीलपैकी कोणत्या मानसशास्त्रज्ञाने मांडले ?

(1) मॅकड्युगल (2) लिंडस्ले (3) मास्लो (4) वॉटसन

70. खाली दिलेल्या अभिरुची विषयीच्या विधानांमध्ये कोणते विधान योग्य नाही ?

(1) अभिरुचीच्या बाबतीत खूप व्यक्तिभेद आढळतात.

(2) अनेक गोष्टीबद्दल आपली अभिरुची संपादित असते.

(3) एखाद्या विषयाबद्दल आपल्या मनात अभिरुची असेल तर त्या विषयाकडे आपले अवधान वळते.

(4) अभिरुची ही अवधानाचे व्यक्त स्वरुप आहे.

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

71. 'डोळ्या समोरुन जळती उदबत्ती वेगाने वर्तुळाकार फिरवली असता तेथे आपणांस अखंड लाल वर्तुळ दिसतो. अशा दैनंदिन व्यवहारामध्ये काही घटनांमध्ये होणारे भास खालीलपैकी कोणत्या अवबोधामुळे होतात ?

(1) सवय व परिचितता

(2) विशिष्ट भौतिक परिस्थिती

(3) भौतिक दृष्टिभ्रम

(4) पुर्वानुभव

72. आपण ज्या शाळेत शिकलो त्या शाळेची आठवण होताच तेथील शिक्षक, त्यांचे व्यक्तिमत्व, त्यांच्या अध्यापनातील वैशिष्ट्ये इत्यादि गोष्टींची आठवण प्रत्यावाहनावर परिणाम करणाऱ्या खालीलपैकी कोणत्या घटकामुळे होते ?

(1) साहचर्य संबंध
(2) संकेत चिन्हे
(3) भावनिक अडथळे
(4) सुखद व दुःखद भावना

73. खालीलपैकी कोणता अध्ययन प्रकार टॉलमनच्या उपपत्तीनुसार आहे ?

(1) लोपन अध्ययन
(2) शिक्षा अध्ययन
(3) गरज शमन
(4) सुटका अध्ययन

74. कल्पनाशक्ती विकसित करण्यासाठी शिक्षकाने विविध पातळीवर करावयाच्या प्रयत्नांमध्ये खालील कोणते उदाहरण योग्य नाही ?

(1) चित्र काढणे, वस्तू तयार करणे, विविध प्राण्यांच्या नकला करणे या विविध संधी विद्यार्थ्यांना दयाव्यात.

(2) विविध प्रकारच्या गोष्टी शिर्षकासह लिहिण्यास सांगाव्यात.

(3) नवीन शब्दांची ओळख करून देताना समानार्थी - विरुद्धार्थी शब्द सांगावे.

(4) स्वैर कल्पना मनोरंजक वाटतात म्हणून परिकथा, राक्षसकथा मोठ्या प्रमाणात सांगाव्यात.

75. निर्मायक विचार प्रक्रियेच्या अवस्थांचा योग्य क्रम कोणता ?

(1) पूर्वतयारी, प्रेरणा, उबविणे, पडताळा

(2) पूर्वतयारी, उबविणे, प्रेरणा, पडताळा

(3) प्रेरणा, पूर्वतयारी, उबविणे, पडताळा

(4) प्रेरणा, उबविणे, पूर्वतयारी, पडताळा

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

76. सांख्यिकी सरासरीचा खालीलपैकी कोणता फायदा आहे ?

(1) दोन गटातील तुलनात्मक निष्कर्ष काढता येतात.

(2) आकडेवारीची सुसंबद्ध मांडणी करता येते.

(3) भ्रामक प्रतिमा तयार होते.

(4) सर्व संख्यांचा उपयोग केला नाही तरी चालतो.

77. प्रसामान्य वक्रासंबंधी खालीलपैकी कोणते विधान योग्य आहे ?

(1) प्राप्तांकाची दिलेली शेकडा संख्या प्रसामान्य विभाजनात कोणत्या मर्यादेत येईल हे सांगता येत नाही.

(2) प्रश्नांची सापेक्ष काठिण्यपातळी ठरवता येत नाही.

(3) वक्राचा आकार निश्चित सांगता येत नाही.

(4) एबिंग हॉस या जर्मन मानसशास्त्रज्ञाने प्रसामान्य संभव वक्र सिद्ध केला.

78. अध्ययन वक्रातील पठारावस्थेबाबत खाली काही विधाने दिली आहेत. त्यापैकी कोणते विधान योग्य आहे ?

(1) एखादी गोष्ट शिकवताना पठारावस्था केव्हा येईल हे सांगता येते.

(2) पठारावस्था एकदाच येते.

(3) पठारावस्थेत प्रगती थांबलेली नसते.

(4) पठारावस्थेपूर्वी व पठारावस्थेनंतर प्रगती होत असते.

79. अर्धबोधावस्थेत माणूस अनेकविध साहचार्य संबंध जोडून व तुलनात्मक समानता प्रस्थापित करून, रुपकांचा वापर करून विचार करीत असतो, याच प्रक्रियेला चालना देण्याचा व गतिमान करण्याचा प्रयत्न खालीलपैकी कोणत्या पद्धतीत केला जातो ?

(1) प्रतिरुपता (2) सायनेटिक्स

(3) क्रमन्वित अभ्यास (4) भूमिकाभिनय

80. लेखन कार्य, चित्रकला, नकाशे काढणे, गृहविज्ञानातील काही प्रात्यक्षिके करणे, खेळ खेळणे इत्यादी सर्व बाबी खाली केलेल्या प्रोजेक्टच्या कोणत्या वर्गीकरणात येतात ?

(1) समस्या प्रधान प्रोजेक्ट (2) निर्मिती प्रधान प्रोजेक्ट

(3) आस्वादात्मक प्रोजेक्ट (4) कौशल्यप्रधान प्रोजेक्ट

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

81. एकाच कविच्या दोन-तीन कविता स्वतंत्रपणे शिकवून त्या आधारे कविच्या काही काव्य वैशिष्ट्यांची व काव्य विषयक भूमिकेची जाणीव विद्यार्थ्यांना करून देऊन उदाहरणे व पूरक संदर्भ विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करून देणे खालीलपैकी कोणत्या पद्धती द्वारे केले जाते.

(1) समवाय पद्धती
(2) समालोचन पद्धती
(3) व्याख्यान पद्धती
(4) घटक योजन पद्धती

82. जेव्हा समस्यांचा शोध घेऊन त्यांचे निराकरण करण्याची क्षमता विद्यार्थ्यांमध्ये विकसित केली जाते, तसेच प्राप्त माहितीचे विश्लेषण व वर्गीकरण करून त्यातून संकल्पना विकसित करण्याची क्षमता विद्यार्थ्यांमध्ये विकसित केली जाते तेव्हा खालीलपैकी कोणत्या प्रतिमानाचा उपयोग होतो ?

(1) वर्तन - परिवर्तन प्रतिमान
(2) सामाजिक - आंतरक्रिया प्रतिमान
(3) व्यक्तिगत विकास प्रतिमान
(4) ज्ञान प्रक्रियाकरण प्रतिमान

83. खालीलपैकी अस्थीव्यंगाची कोणकोणती कारणे आहेत ?

(1) पोलिओ, हाडांचा क्षयरोग, कुष्ठरोग
(2) मायस्थेनिया, पाठीच्या मणक्याला मार
(3) ऑस्टीओमायलेटीस, लकवा, संधिवात
(4) वरील सर्व

84. संभवनीयता व्यवस्थापन प्रतिमान, आत्मनियंत्रित शैथिल्य प्रतिमान, मानसिक तणाव कपातीकरण, आत्मविश्वास प्रशिक्षण प्रतिमान आणि प्रत्यक्ष प्रशिक्षण प्रतिमान ही सर्व प्रतिमाने खालीलपैकी कोणत्या कुलात समाविष्ट होतात ?

(1) ज्ञान प्रक्रियाकरण प्रतिमाने
(2) व्यक्तिगत विकास प्रतिमाने
(3) वर्तन परिवर्तन प्रतिमाने
(4) सामाजिक आंतरक्रिया प्रतिमाने

85. सर्वसमावेशक शिक्षण आणि एकात्मिक शिक्षण यामधील फरकाचे कोणते विधान बरोबर आहे ?

(1) सर्वसमावेशक शिक्षणात विद्यार्थी सामुहिकरित्या अध्ययन करतात.
(2) एकात्मिक शिक्षणात विशेष उपकरणांची सोय नसते.
(3) सर्व समावेशक शिक्षणात अभ्यासक्रमात बदल असतो.
(4) एकात्मिक शिक्षणात विद्यार्थी वैयक्तिकरित्या अध्ययन करतात.

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

86. व्यक्तिअभ्यास पद्धतीबद्दल खाली दिलेल्या विधानातून कोणते विधान योग्य आहे ?

(1) व्यक्तीच्या भविष्यकाळातील वर्तनाचा अभ्यास केला जातो.

(2) ही पद्धती व्यक्तीच्या अपसामान्य वर्तनाच्या अभ्यासासाठी वापरली जाते.

(3) या पद्धतीच्या रेखांश उपागमामध्ये समान वयोगटाच्या अनेक मुलांचा अभ्यास केला जातो.

(4) या पद्धतीच्या अक्षांश उपागमामध्ये व्यक्तिच्या जन्मापासून वर्तन अभ्यासले जाते.

87. व्यक्ति आढळणाऱ्या गुणवैशिष्ट्यांच्या आधारे हिप्पोक्रेटसने व्यक्तिमत्वाचे खालीलपैकी कोणते वर्गीकरण दिले आहे ?

(1) सुस्त, शीघ्रकोपी, उत्साही व विषण्ण

(2) मेदप्रधान, स्नायूप्रधान व अस्थिप्रधान

(3) अंतर्मुखी व बहिर्मुखी

(4) स्थूलदेही, सुदृढदेही व कृशदेही

88. फ्लँडर्सच्या आंतरक्रिया विश्लेषणात निरीक्षण पद्धतीबद्दल खालीलपैकी कोणती बाब अयोग्य आहे ?

(1) वर्गामध्ये निरीक्षकाने शिक्षक व विद्यार्थी दोघेही स्पष्टपणे दिसतील असे बसावे.

(2) शिक्षकाला वर्तनप्रकारांची यादी पाठ असावी.

(3) प्रत्येक पाच सेकंदामध्ये मधील कृतींची नोंद करावी.

(4) सुरवातीला दहा या अंकाने निरीक्षणाची नोंद सुरु करावी.

89. परीक्षेत नापास होणारा विद्यार्थी शिक्षकांनी नीट शिकविले नाही, शिक्षकांनी पेपर कडक तपासले असे सांगतो तेव्हा तो खालीलपैकी कोणत्या संरक्षण यंत्रणेचा वापर करतो ?

(1) नकारात्मकता
(2) प्रतिपूरण
(3) प्रक्षेपण
(4) विस्थापन

90. ब्रुनर यांनी मांडलेल्या बौद्धिक विकासात्मक अनुदेशन उपपत्तीचे खालीलपैकी कोणते वैशिष्ट्य नाही ?

(1) अध्ययनपूर्व रचना
(2) ज्ञानाची रचना
(3) क्रम
(4) वर्तन

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

भाग - C : गणित व विज्ञान

91. 16 पेक्षा लहान दोन अंकी सहमूळ संख्यांच्या जोड्या किती आहेत ?
(1) 2 (2) 9 (3) 10 (4) 4

92. षट्कोनाला जासस्तीत जास्त किती कर्ण काढता येतात ?
(1) 3 (2) 9 (3) 12 (4) 6

93. $\sqrt{11+\sqrt{120}}$ ची किंमत किती आहे ?
(1) $6+\sqrt{5}$ (2) $5+\sqrt{6}$ (3) $\sqrt{6}-\sqrt{5}$ (4) $\sqrt{5}+\sqrt{6}$

94. जर $5x - 7$ ही विषम नैसर्गिक संख्या आहे, तर त्यानंतर येणारी 18वी सम नैसर्गिक संख्या कोणती ?
(1) $5x + 28$ (2) $5x + 11$ (3) $5x + 29$ (4) $5x + 12$

95. जर a, b, c ह्या नैसर्गिक संख्या असून a = 2 आणि $a^5b^4c^3 = a^4b^3c^4 = a^2b^7c^2$, तर b + cची किंमत किती ?
(1) 9 (2) 8 (3) 10 (4) 12

96. प्रदिपरावांनी 60 रुपये प्रती फुट या दराने 120 फुट खोल कुपनलीका खोदण्याचे ठरवीले, परंतू कुपनलीकेला पाण्याचा स्त्रोत कमी असल्यामुळे पहिल्या खोदकामाच्या $1\frac{7}{8}$ पट आणखी खोदकाम केले, तर प्रदिपरावांना कुपनलीका खोदण्याकरिता एकूण खर्च किती आला ?
(1) रु. 13500 (2) रु. 20700 (3) रु. 7200 (4) रु. 37500

97. $3x^2 - 7x - 20$ या बहुपदींचा शून्य खालीलपैकी कोणता आहे ?
(1) 3 (2) 0 (3) 4 (4) –3

98. एका सांकेतिक शब्दामध्ये पहिले मोठ्या इंग्रजी वर्णमालेतील दोन वेगळे अक्षरे व त्यानंतर 1 ते 9 यापैकी कोणतेही दोन वेगळे अंक आहेत, आणि सांकेतिक शब्दाचा शेवट सम अंकानी होतो तर एकूण किती सांकेतिक शब्द तयार होतील ?
(1) 20800 (2) 936 (3) 46800 (4) 1800

99. वर्तुळाच्या जीवा रेख AD व रेख BC ह्या बिंदू E मध्ये छेदतात. जर AB > CD तर खालीलपैकी कोणता पर्याय योग्य आहे ?

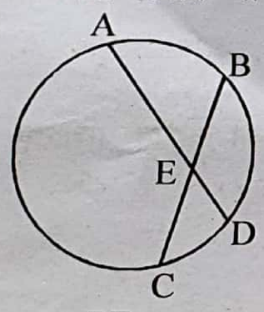

(1) $\frac{BE}{ED} \leq 1$ (2) $\frac{BE}{ED} = 1$ (3) $\frac{BE}{ED} > 1$ (4) $\frac{BE}{ED} < 1$

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

100. 20 ते 60 दरम्यान सहाचा फरक असणाऱ्या मूळ संख्यांच्या जोड्या किती आहेत ?

(1) 5 (2) 6 (3) 7 (4) 8

101. एक इलेक्ट्रॉनिक यंत्र दर 40 व्या सेकंदानी आवाज करते तर दुसरे यंत्र दर 42 व्या सेकंदाला आवाज करते. दोन्ही यंत्र दुपारी 3:20 वाजता एकाच वेळेस आवाज करतात तर यानंतर पहिल्यांदा दोन्ही यंत्र एकाच वेळेस आवाज किती वाजता करतील ?

(1) दुपारी 4:42 (2) दुपारी 4:02 (3) दुपारी 3:22 (4) दुपारी 3:34

102. जर $3^{2x} + 9 = 2 \times 3^{(x+1)}$, तर xची किंमत किती ?

(1) –2 (2) 1 (3) –1 (4) 2

103. एका विद्यार्थ्याला, गणित व इंग्रजी विषयात सरासरी गुण 76, हिंदी व इंग्रजी विषयात सरासरी गुण 89, हिंदी व गणित विषयात सरासरी 84 आहे, तर त्या विद्यार्थ्याला गणित विषयात किती गुण आहेत ?

(1) 89 (2) 76 (3) 71 (4) 83

104. माथाडी कामगारांच्या एका गटाने भूकंपग्रस्तांना पाठविण्यास 5850 रुपयांचा मदत निधी जमा करण्याचे ठरविले. त्यांनी जमा केलेल्या निधी पेक्षा 18ने लहान असलेली संख्या, त्या गहात असणाऱ्या सभासदांच्या संख्येचा घन आहे. तर गटात असणाऱ्या सभासदांची संख्या किती ?

(1) 48 (2) 28 (3) 18 (4) 38

105. 3 व 4ने भाग जाणाऱ्या दोन अंकी संख्यांची बेरीज किती ?

(1) 360 (2) 422 (3) 336 (4) 432

106. समभुज चौकोनाची बाजू 4 सेमी. आणि त्याच्या एका कोनाचे माप 120° आहे. तर त्या चौकोनाचे क्षेत्रफळ किती ?

(1) $8\sqrt{3}$ चौ.सेमी. (2) $16\sqrt{3}$ चौ.सेमी. (3) $4\sqrt{3}$ चौ.सेमी. (4) $32\sqrt{3}$ चौ.सेमी.

107. एक प्रतलीय, नेकरेषीय असलेल्या दहा बिंदूपैकी कोणत्याही तीन बिंदूना जोडून जास्तीत जास्त किती त्रिकोण काढता येतील ?

(1) 30 (2) 70 (3) 100 (4) 120

108. एका व्यक्तीने 300 रुपयास 60 संत्री विकत घेऊन, 250 रुपयास 40 याप्रमाणे विक्री केली तर त्याला शेकडा किती नफा अथवा तोटा झाला ?

(1) तोटा 12% (2) नफा 25% (3) नफा 12% (4) तोटा 25%

109. लंबवृत्तचितीची उंची कायम ठेवून त्याच्या तळाची त्रिज्या 10%ने वाढविल्यास त्याच्या घनफळात शेकडा किती वाढ होईल ?

(1) 21% (2) 20% (3) 11% (4) 10%

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

110. वायुचे आकारमान निरपेक्ष तापमानाशी समप्रमाणात आणि दाबाच्या व्यस्त प्रणामात आहे. आकारमान 144 मिली असतांना निरपेक्ष तापमान 288°K आणि दाब 18 मिमी. असते. जर वायुचे निरपेक्ष तापमान 27° आणि दाब 24 मिमी. असेल तर आकारमानात किती बद्दल होईल ?

(1) 8 मिली. (2) 10.12 मिली. (3) 29.5 मिली. (4) 83 मिली.

111. एक व्यक्ती मोटरसायकलनी 40 किमी./तास वेगाने 60 किमी. अंतर जातो आणि 60 किमी./तास वेगाने परत येतो तर मोटरसायकलचा सरासरी वेग किती ?

(1) 48 कि.मी./तास (2) 50 कि.मी./तास (3) 56 कि.मी./तास (4) 60 कि.मी./तास

112. टेनीसच्या मैदानाची लांबी, रुंदीच्या दुपटीपेक्षा दोन मीटरने जास्त आहे. मैदानाच्या भोवताल 3 मीटर अंतरावर सिमारेषा आखल्यास, मैदान व सिमारेषा दरम्यानच्या भागाचे क्षेत्रफळ मैदानाच्या क्षेत्रफळापेक्षा 18चौ.मी. ने कमी आहे. तर मैदानाची लांबी किती ?

(1) 22 मी. (2) 11 मी. (3) 24 मी. (4) 20 मी.

113. □ABCD हा 6 सेमी. बाजू असलेला चौरस आहे. ∠ABDचा दूभाजक बाजू CDला E बिंदूत छेदतो तर बाजू BEच्या लांबीचा वर्ग किती ?

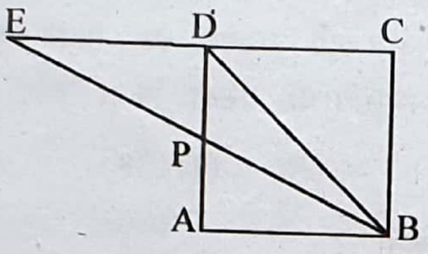

(1) $36(2+\sqrt{2})$ (2) $72(2+\sqrt{2})$ (3) $36(1+\sqrt{2})$ (4) $72(1+2\sqrt{2})$

114. बाजुच्या आकृतीत 'O' वर्तुळकेंद्र आहे. OP = 7, OD = 9, तर रेखांकित भागाचे क्षेत्रफळ किती ?

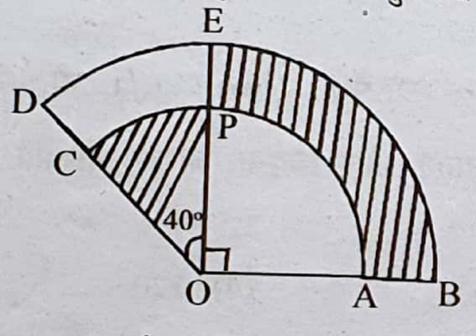

(1) $3\frac{4}{9}\pi$ (2) $7\frac{5}{9}\pi$ (3) $5\frac{7}{9}\pi$ (4) $13\frac{4}{9}\pi$

115. रेलवे खात्याने प्रवासभाडे $5\frac{5}{4}$%ने वाढविल्यास तिकीटांच्या विक्रीत 4%नी घट होते असे असूनसुद्धा उत्पन्नात 1200 रुपयाची वाढ होते. तर सुरवातीचे उत्पन्न किती ?

(1) रु. 80,000 (2) रु. 60,000 (3) रु. 16,000 (4) रु. 24,000

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

116. □ABCD हा आयत आहे. कंस AFD व कंस BEC अर्धवर्तुळे आहेत. AB = 28मी, AB : BC = 4 : 3, तर ABECDFA या कडेची लांबी किती ?

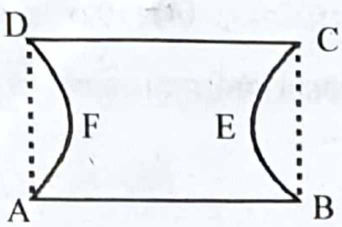

(1) 122 मी. (2) 131 मी.

(3) 89 मी. (4) 164 मी.

117. एका व्यक्तीला एका दिवसाची मजूरी 180 रुपये मिळते परंतू गैरहजर राहिल्यास त्याला 15 रुपये दंड होतो. 2014 च्या फेब्रुवारी महिन्यात त्याला एकूण 4065 रुपये मिळतात तर तो किती दिवस कामावर हजर होता ?

(1) 22 (2) 20 (3) 23 (4) 24

118. $2x + 5y = 11$ या रेषेला लंब असणाऱ्या व Y-अक्षाचा आंतरछेद –7 असणाऱ्या रेषेचे समीकरण खालीलपैकी कोणते आहे ?

(1) $2x + 5y + 7 = 0$

(2) $5x + 2y = 14$

(3) $5x + 2y = 7$

(4) $5x - 2y = 14$

टीप : एका राज्याचा दरवर्षी विविध खेळांवर होणारा खर्च वृत्तालेखात दर्शविला आहे. वृत्तालेखाचे निरीक्षण करून खालील प्रश्न क्रमांक **119** *व* **120** *ची उत्तरे लिहा.*

119. एकूण खर्चाच्या शेकडा किती खर्च क्रिकेटवर होतो ?

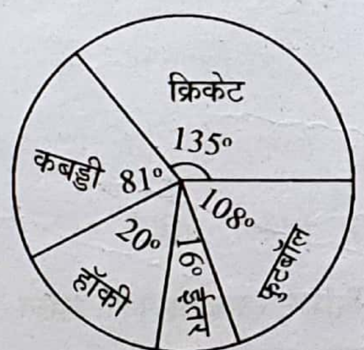

(1) 34.5% (2) 40% (3) 30% (4) 32.5%

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

120. कबड्डी या खेळावर फुटबॉल खेळापेक्षा शेकडा किती खर्च कमी होतो ?

(1) 6.5% (2) 6% (3) 7.5% (4) 10%

121. दाब देऊन बर्फ वितळविणे आणि दाब कमी करून पुन्हा बर्फात घनीभवन करणे या प्रक्रियेला ________ म्हणतात.

(1) प्रसरण (Expansion)

(2) पुनःस्थायूकरण (Regalation)

(3) संप्लवन (Sublimation)

(4) संघनन (Condensation)

122. हायड्रोजन आणि ड्युटेरियम ही हायड्रोजनचे समस्थानिके आहेत. त्यांच्या साठी खालीलपैकी काय लागू होत नाही ?

(1) दोघांमधे न्युट्रानची संख्या सारखी असते.

(2) दोघांमधे प्रोटॉनची संख्या सारखी असते.

(3) दोघांमधे इलेक्ट्रॉनची संख्या सारखी असते.

(4) दोघांचे अणूक्रमांक सारखे असतात.

123. खालीलपैकी आत्मघातकी पिशवी असे कोणाला संबोधले जाते ?

(1) गॉल्जीकाय (2) तंतुकणिका (3) केंद्रकिय बिंदू (4) लयकारिका

124. जेव्हा धातूच्या तारेचे टोके बॅटरीसोबत जोडलेली नसतात तेव्हा तारे मधील ________.

(1) प्रोटॉन्स इकडे तिकडे फिरत असतात.

(2) इलेक्ट्रॉन धनप्रभाराकडून ऋण प्रभाराकडे जातात.

(3) इलेक्ट्रॉन ऋणप्रभाराकडून धनप्रभाराकडे जातात.

(4) इलेक्ट्रॉन इकडेतिकडे फिरतात.

125. पाण्याचा शीतक म्हणून वापर केला जातो कारण :

(1) पाणी उष्णतेचे सुवाहक आहे. (2) पाणी सहज उपलब्ध आहे.

(3) पाणी स्वस्त आहे. (4) पाण्याची विशिष्ट उष्माधारकता जास्त आहे.

126. किटकभक्षी वनस्पती ________ मिळविण्यासाठी किटक पकडतात.

(1) कर्बोदके (2) नायट्रोजन (3) पाणी (4) स्निग्धपदार्थ

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

127. ________ चा अपवर्तनांक सर्वात जास्त आहे.

(1) अभ्रक (2) पाणी (3) हिरा (4) काच

128. जेव्हा आयोडिनला हवेत तापविले जाते, तेव्हा त्याचे ________ होते.

(1) द्रवीभवन (2) संप्लवन

(3) ज्वलन (4) द्रवीभवन आणि उत्कलन

129. जीवनसत्त्व 'ई'च्या कमतरतेमुळे ________ हा दोष निर्माण होतो.

(1) रक्तस्त्राव (2) वांझपणा

(3) हिरड्यांमधून रक्तस्त्राव (4) हाडांची वाढ न होणे

130. चढत्या क्रमाने उष्णतेचे वहन करु शकणाऱ्या पदार्थाचा क्रम लावलेला आहे. पदार्थांचा योग्य क्रम निवडा.

(1) हवा, पाणी, तांबे, पारा (2) हवा, पाणी, पारा, तांबे

(3) पाणी, हवा, तांबे, पारा (4) पाणी, हवा, पारा, तांबे

131. सेंद्रिय संयुगांमधे ________ नेहमी असतो.

(1) गंधक (2) ऑक्सिजन (3) नायट्रोजन (4) कार्बन

132. अपदृकी स्नायू ________ स्वरुपाचे असतात.

(1) अनैच्छिक (2) बहुकेंद्रकीय (3) ऐच्छिक (4) कंकालस्नायू

133. कायमस्वरुपी चुंबक ________ पासून बनवतात.

(1) कोबाल्ट (2) निकेल

(3) नरम लोखंड (4) अल्युमिनियम, निकेल आणि कोबाल्टचे संमिश्र

134. ओझोन, वातावरणात मुख्यत्वेकरून ________ मधे आढळतो.

(1) तपांबर (2) मध्यांबर (3) स्थितांबर (4) आयनांबर

135. तेरडा (Balsum) या वनस्पतीत योग्य वेळ येताच फळ फुटते व त्याच्या बिया सर्वत्र पसरतात, हे ________ या प्रकारच्या हालचालीचे उदाहरण आहे.

(1) वृद्धी संलग्न (2) रसायन-अनुवर्तन (3) वृद्धी-असंलग्न (4) गुरुत्वानुवर्ती

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

136. एक दगड इमारतीच्या छतावरुन खाली सोडल्यास 4 सेंकदात तळाशी पोहचतो. त्या इमारतीची उंची ________ असेल.

(1) 7.84 मीटर (2) 784 मीटर (3) 784 सेंटीमीटर (4) 7840 सेंटीमीटर

137. तापमान मोजण्याचे SI एकक ________ आहे.

(1) सेल्सिअस (2) फेहरेनाइट (3) केल्व्हीन (4) डाल्टन

138. ________ ही दुय्यम प्रदूषके आहे.

(1) राख, धूळ (2) SO_3, O_3

(3) CO_2, NO_2 (4) धूर आणि किरणोत्सारी पदार्थ

139. 60kg वस्तुमान असणाऱ्या व्यक्तीला पृथ्वी आपल्याकडे ________ एवढ्या बलाने आकर्षित करते.

(1) 58.8 N (2) 5880 N (3) 588 N (4) 5880 dyne

140. सोडियम हायड्रॉक्साइडची आम्लधर्मिता ________ आहे.

(1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 0

141. बेडकामधे ________ या ग्रंथीतील संप्रेरकाच्या स्त्रवणामुळे डिंभकाचे प्रौढ बेडकात अवस्थातंर घडून येते.

(1) पियुषिका (2) अधीवृक्क (3) वृषण (4) थॉयराइड

142. खालीलपैकी, ________ यातून ध्वनी सर्वात वेगाने प्रवास करतो.

(1) शुद्ध ऑक्सिजन (2) लोखंड (3) पाणी (4) निर्वात पोकळी

143. Na_2SO_4 हा ________ चा क्षार आहे.

(1) तीव्र आम्ल आणि तीव्र अल्क (2) तीव्र आम्ल आणि सौम्य अल्क

(3) सौम्य आम्ल आणि तीव्र अल्क (4) सौम्य आम्ल आणि सौम्य अल्क

144. व्यापारी दृष्ट्या महत्वाचे असलेला 'अगार' ________ पासून मिळवितात.

(1) हिरवे शैवाल (2) निल हरित शैवाल (3) करडे शैवाल (4) लाल शैवाल

145. 20m/s हा वेग ________ च्या बरोबर आहे.

(1) 36 km/hr (2) 72 km/hr (3) 70 km/hr (4) 74 km/hr

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

146. पाण्याचे त्याच्या स्थायूरुपात रुपांतर होतांना ________.

(1) त्याची घनता वाढते आणि आकारमान कमी होते.

(2) त्याची घनता कमी होते आणि आकारमान वाढते.

(3) त्याची घनता आणि आकारमान वाढतात.

(4) त्याची घनता तशीच राहते आणि आकारमान कमी होते.

147. तंतुकणिका ________ मधे आढळतात.

(1) फक्त वनस्पती पेशी (2) फक्त प्राणी पेशी

(3) सर्व आदिकेंद्रकी आणि दृष्यकेंद्रकी पेशी (4) फक्त दृष्यकेंद्रकी पेशी

148. खालीलपैकी कोणती वारंवारिता अल्ट्रासोनिक तरंगादरम्यान येते ?

(1) 10^2Hz (2) 10^4Hz (3) 10^6Hz (4) 10 Hz

149. अल्युमिनियम सल्फेटचे रेणूसूत्र काय ?

(1) $AlSO_4$ (2) Al_3SO_4 (3) $Al(SO_4)_3$ (4) $Al_2(SO_4)_3$

150. डाउन सलंक्षन ________ च्या मूळे होतो.

(1) जीवनसत्त्वाची कमतरता (2) जनुक उत्परिवर्तन

(3) 21 व्या जोडीमधे जास्त गुणसूत्र (4) संप्रेरकाचे असंतुलन

किंवा

[प्रश्न-क्रमांक : 91 ते 150]

भाग - C : सामाजिकशास्त्रे

91. तोरणा किल्ला ________ खोऱ्यात आहे

(1) कानद (2) जावळी (3) रायरी (4) मावळ

92. शिवराय औरंगजेब बादशहाच्या भेटीस आग्रा दरबारात गेले त्या दिवशी औरंगजेबाचा ________ वा वाढदिवस होता.

(1) 40 (2) 50 (3) 60 (4) 51

93. ज्या काळाचा इतिहास लिहिण्यासाठी लिखित पुरावा उपलब्ध होत नाही, त्या काळास ________ काळ म्हणतात.

(1) ऐतिहासिक (2) प्राचीन (3) प्रागैतिहासिक (4) मध्ययुगीन

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

94. कर्ब 14 कालमापन पद्धती __________ या शास्त्रज्ञाने शोधली.

(1) चार्लस डार्विन (2) विलार्ड लिबी

(3) ख्रिश्चन थॉमसन (4) शाम्पोलिऑन

95. अष्टाध्यायी, अर्थशास्त्र, थेरीगाथा हे ग्रंथ ______ काळातील होत.

(1) मौर्य (2) गुप्त (3) कुषाण (4) वर्धन

96. खाली दिलेल्या जोड्यांपैकी बरोबर जोडी ओळखा :

(1) गाथासप्तशती - हर्षवर्धन (2) रत्नावली - हल

(3) बुद्धचरित - अश्वघोष (4) स्वप्नवासवदत्त - कालिदास

97. चौसाच्या लढाईनंतर _______ ने शेरशाह हे नाव धारण केले.

(1) बाबर (2) हुमायून (3) शेरखान (4) अकबर

98. सोन्याचे नाणे : मोहर :: तांब्याचे नाणे : ?

(1) रुपया (2) दाम (3) टंका (4) दिनार

99. लोकमान्य टिळकांनी _______ सांगण्यासाठी 'गीतारहस्य' हा ग्रंथ लिहिला.

(1) कर्मयोग (2) ज्ञानयोग (3) हठयोग (4) भक्तियोग

100. खालील घटना योग्य कालानुक्रमे लावा :

(i) मॉर्ले मिंटो सुधारणा कायदा (ii) मुस्लिम लीगची स्थापना

(iii) मॉंटेग्यू - चेम्सफर्ड कायदा (iv) लखनौ करार

(1) i, ii, iii, iv (2) ii, i, iv, iii (3) iii, ii, i, iv (4) iv, iii, ii, i

101. प्राचीन काळी अरब _______ होते.

(1) निसर्गपूजक (2) चिन्हपूजक (3) व्यक्तिपूजक (4) प्राणिपूजक

102. "कायदेमंडळ, कार्यकारी मंडळ व न्यायमंडळ ही शासनव्यवस्थेची क्षेत्रे स्वतंत्र हवीत त्यायोगे समाजात स्वातंत्र्य, समता, जिवित व वित्ताची हमी निर्माण होईल." हा ______ सिद्धांत आहे.

(1) सत्ता विभाजनाचा (2) स्वातंत्र्याचा

(3) समानतेचा (4) हुकूमशाहीचा

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

103. खालीलपैकी चूकीची जोडी ओळखा :

(1) श्रीलंका - ब्रिटीश वसाहत (2) इंडोचायना - फ्रेंच वसाहत

(3) इंडोनेशिया - डच वसाहत (4) म्यानमार - पोर्तुगीज वसाहत

104. उगवत्या सूर्याचा देश असे वर्णन कोणत्या देशाचे केले जाते ?

(1) रशिया (2) चीन (3) जपान (4) ऑस्ट्रेलिया

105. डिप्रेस्ड क्लासेस एज्युकेशन सोसायटीची स्थापना ______ यांनी केली.

(1) महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे (2) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

(3) महात्मा गांधीजी (4) महात्मा फुले

106. हुतात्मा स्मारक ______ येथे आहे.

(1) मुंबई (2) पुणे (3) नाशिक (4) नागपूर

107. 'यमुनापर्यटन' या मराठीतील पहिल्या कांदबरीचे लेखक ______ आहेत.

(1) हरीभाऊ आपटे (2) वामन मल्हार जोशी

(3) वि. स. खांडेकर (4) बाबा पद्मनजी

108. विल्यम फ्रिजगीन या ______ संशोधकाने चलतचित्रण करणाऱ्या कॅमेऱ्याचा शोध लावला.

(1) ब्रिटीश (2) जर्मन (3) फ्रेंच (4) डच

109. गुजरातमधील विजयानिमित्त फत्तेपूर शिक्री येथे बुलंद दरवाजा ______ याने बांधला.

(1) औरंगजेब (2) अकबर (3) शहाजहान (4) कुतुबुद्दिन ऐबक

110. पाम्पई हे ______ संस्कृतीतील ठिकाण युनेस्कोचे 'जागतिक वारसा स्थळ' म्हणून ओळखले जाते.

(1) रोमन (2) ग्रीक (3) सुमेरियन (4) सिंधू

111. पंचायती राजचा ______ हा पायाभूत घटक आहे.

(1) जिल्हा परिषद (2) तालुका पंचायत (3) पंचायत समिती (4) ग्रामपंचायत

112. ______ ही जिल्हा परिषदेतील सर्वात महत्त्वाची समिती असते.

(1) स्थायी समिती (2) वित्त समिती (3) शिक्षण समिती (4) कृषी समिती

113. लोकसभेत निवडून आलेल्या सदस्यांची कमाल सदस्य संख्या ______ इतकी असते.

(1) 545 (2) 560 (3) 550 (4) 552

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi

Scanned by CamScanner

114. पंचायती राज्यव्यवस्था निर्माण करण्याचा प्रमुख उद्देश कोणता ?

(1) राज्यकारभारात लोकांचा सहभाग वाढावा व ग्रामीण भागाचा विकास व्हावा.

(2) राज्याच्या कारभारात सुसूत्रता यावी

(3) लोकांना लोकशाहीचे शिक्षण मिळावे.

(4) मार्गदर्शक तत्त्वांची योग्य ती कार्यवाही व्हावी.

115. आंतरराष्ट्रीय न्यायालयाचे कार्यालय ________ येथे आहे.

(1) हेग (2) पॅरिस (3) लंडन (4) न्यूयॉर्क

116. 1954 साली पंचशील तत्त्वे ________ यांनी मांडली

(1) सरदार वल्लभभाई पटेल (2) पंडित जवाहरलाल नेहरु

(3) डॉ. राजेंद्रप्रसाद (4) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

117. 'आपल्या सर्वांसाठी प्रतिष्ठा आणि न्याय' हे ________ चे घोषवाक्य आहे.

(1) अमेरिकन स्वातंत्र्याचा जाहिरनामा

(2) भारतीय संविधानाचा सरनामा

(3) मानवाधिकारांचा वैश्विक जाहिरनामा

(4) माहितीचा अधिकार

118. इ.स. 1215 मध्ये इंग्लंडच्या राजाला राजाच्या हक्कांवरील काही मर्यादांचा स्वीकार करावा लागला. हा करार ________ या नावाने प्रसिद्ध आहे.

(1) स्वातंत्र्याचा जाहिरनामा (2) बिल ऑफ राईटस्

(3) मॅग्नाचार्टा (4) मूलभूत अधिकार

119. पुढीलपैकी कोणत्या देशात राजकीय पक्ष नाही ?

(1) चीन (2) इजिप्त (3) क्यूबा (4) कतार

120. चीनमध्ये नेहमी ________ पक्षाचेच सरकार असते.

(1) माओवादी (2) शेतकरी - कामगार

(3) समाजवादी (4) कम्युनिस्ट

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

121. सूर्यमालेमध्ये लघुग्रह खालीलपैकी कोणत्या दोन ग्रहांच्या दरम्यान आहेत ?

(1) पृथ्वी व मंगळ (2) मंगळ व गुरू (3) गुरू व शनि (4) पृथ्वी व शुक्र

122. खालील पर्यायांपैकी बहिर्ग्रह कोणता ?

(1) बुध (2) शुक्र (3) पृथ्वी (4) शनि

123. विषुववृत्तीय भागात दररोज दुपारनंतर पडणारा पाऊस ________.

(1) प्रतिरोध (2) आरोह / अभिसरण

(3) आवर्त (4) प्रत्यावर्त

124. ________ हा सर्वात मोठा महासागर आहे.

(1) हिंदी (2) पॅसिफीक (3) अटलांटिक (4) आर्क्टिक

125. चंद्र पूर्णतः झाकला जातो त्या स्थितीतील ग्रहणाचा प्रकार कोणता ?

(1) खग्रास चंद्रग्रहण (2) खंडग्रास चंद्रग्रहण

(3) कंकणाकृती (4) यापैकी नाही

126. जमिनीत आत घुसलेल्या सागराच्या निमुळत्या होत जाणाऱ्या भागास ________ म्हणतात.

(1) उपसागर (2) सामुद्रधुनी (3) आखात (4) खाडी

127. किनाऱ्यालगत असलेला समुद्रात बुडालेली सर्वात उथळ भाग ________.

(1) खंडान्त उतार (2) भूखंडमंच (3) सागरी मैदान (4) सागरी डोह

128. जगातील सर्वात खोल गर्ता ________.

(1) ॲल्युशिअन (2) कुरील (3) पोर्टोरिको (4) मरियाना

129. जगातील सर्वात मोठे वाळवंट व सर्वात जास्त लांबीची नाईल नदी असलेला खंड ________.

(1) आस्ट्रेलिया (2) आफ्रिका खंड (3) उत्तर अमेरिका (4) दक्षिण अमेरिका

130. ________ हे चित्रपट निर्मितीचे केंद्र आहे.

(1) न्यूयार्क (2) वॉशिंग्टन (3) हॉलीवूड (4) सॅनफ्रॅन्सिस्को

131. पृथ्वीच्या अंतर्गाभ्यामध्ये ________ व ________ खनिजे आढळतात.

(1) सिलीका व मॅग्नेशिअम (2) सिलीका व ॲल्युमिनिअम

(3) निकेल व लोह (4) लोह व मॅग्नेशिअम

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

132. अग्निज खडकातील 'गॅब्रो' या मुळ खडकापासून कोणता रुपांतरित खडक तयार होतो ?

(1) सर्पेटाइन (2) संगमरवर (3) स्लेट (4) क्वार्टझाइट

133. चीनमधील 'लोएसचे मैदान' हे ________ च्या वाळवंतून वाहून आणलेल्या वाळूच्या सूक्ष्म कणांच्या निक्षेपणातून तयार झालेले आहे.

(1) कलहारी (2) अटाकामा (3) थर (4) गोबी

134. आस्ट्रेलियातील मरे नदीची उपनदी कोणती ?

(1) नमोई (2) डार्लिंग (3) थॉम्सन (4) फ्लिंडर्स

135. गॅट (GATT)या जागतिक संघटनेची स्थापना कधी झाली ?

(1) 1946 (2) 1947 , (3) 1948 (4) 1949

136. महाराष्ट्र राज्याची स्थापना ________ या दिवशी झाली.

(1) 1 मे, 1960 (2) 1 मे, 1961 (3) 1 मे, 1958 (4) 1 मे, 1959

137. दक्षिण महाराष्ट्रातील लोहखनिजाचे साठे असलेला जिल्हा ________.

(1) कोल्हापूर (2) रत्नागिरी (3) सिंधूदुर्ग (4) सांगली

138. बौद्धिक क्षमतेवर आधारलेल्या विशेषीकरण सेवा व्यवसायांना कोणता व्यवसाय म्हणतात ?

(1) प्राथमिक (2) द्विद्वीयक (3) तृतीयक (4) चतुर्थक

139. कमीतकमी जमिनीच्या क्षेत्रात जास्तीतजास्त उत्पादन काढण्याऱ्या शेती प्रकारास ________ म्हणतात.

(1) बागायती शेती (2) सखोल शेती (3) विस्तृत शेती (4) फलोत्पादन शेती

140. महाराष्ट्र राज्यातील ________ अति द्रुतगती एकमेव महामार्ग आहे.

(1) मुंबई - पुणे (2) मुंबई - नागपूर (3) मुंबई - कोल्हापूर (4) मुंबई - अमरावती

141. तिस्ता आणि ब्रम्हपुत्रा नदीच्या दरम्यान येणारा हिमालयाचा भाग ________.

(1) पश्चिम हिमालय (2) मध्य हिमालय (3) पूर्व हिमालय (4) वायव्य हिमालय

142. पंजाबचा राज्यपक्षी ________.

(1) पोपट (2) बाझ्र (गरुड) (3) कबुतर (4) कावळा

143. अंबाला हे शास्त्रीय उपकरणांची निर्मिती करणारे शहर असल्याने त्यास ________ शहर म्हणतात.

(1) औद्योगिक (2) धार्मिक (3) पर्यटन (4) विज्ञान

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

44. उत्तर व दक्षिण भारतातील प्रत्यक्ष सीमारेषा म्हणून ओळखली जाणारी पर्वत रांग ________.

(1) सातपूडा (2) सह्यांद्री (3) विंध्य (4) अरवली

145. रेषालेख व स्तंभालेख हे ________ आहे.

(1) एकमितीय आकृती (2) द्विमितीय आकृती

(3) त्रिमितीय आकृती (4) वितरणात्मक आकृती

146. अँडीज पर्वतातील सर्वात उंच शिखर ________.

(1) माऊंट मॅक्किन्ले (2) माऊंट मिचेल

(3) माऊंट अँकन्काग्वा (4) माऊंट एलब्रुस

147. टांझानिया (आफ्रिका)मधील मृत ज्वालामुखी ________.

(1) फुजियामा (2) माऊंट किलीमांजारो

(3) काटमाई (4) व्हिस्यूव्हियस

148. खालीलपैकी कोणते गोड्या पाण्याचे सरोवर नाही ?

(1) मान सरोवर (2) वुलर सरोवर (3) दाल सरोवर (4) सांबर सरोबर

149. कॅनेडियन राष्ट्रीय लोहमार्ग पश्चिमेकडील ब्रिटीश कोलंबिया आणि ________ ला जोडतो.

(1) नोहास्कोटिया (2) माँट्रियॉल (3) ओटावा (4) व्हन्कुअर

150. खालील आकृतीतील धबधब्याचा योग्य क्रमांक कोणता ?

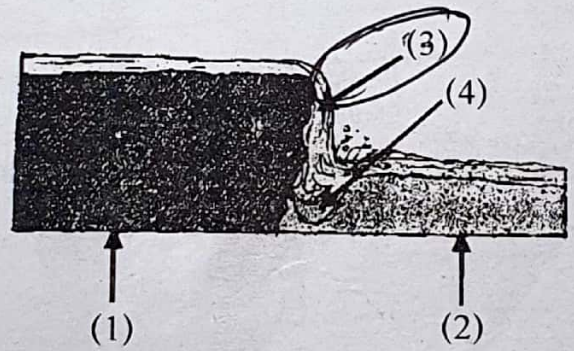

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi
Scanned by CamScanner

महाराष्ट्र शिक्षक पात्रता परीक्षा २०१५

परीक्षा दिनांक १६ जानेवारी २०१६

पेपर २ (माध्यम: मराठी)

अंतिम उत्तरसूची- दिनांक २९/०३/२०१६

इंग्रजी		मराठी		बालमानसशास्त्र व अध्यापन शास्त्र		गणित व विज्ञान				सामाजिक शास्त्रे			
प्रश्न क्रमांक	पर्याय क्रमांक	प्रश्न क्रमांक	पर्याय क्रमांक	प्रश्न क्रमांक	पर्याय क्रमांक	प्रश्न क्रमांक	पर्याय क्रमांक	प्रश्न क्रमांक	पर्याय क्रमांक	प्रश्न क्रमांक	पर्याय क्रमांक	प्रश्न क्रमांक	पर्याय क्रमांक
1	1	31	1	61	4	91	3	121	2	91	1	121	2
2	3	32	3	62	3	92	2	122	1	92	2	122	4
3	1	33	2	63	4	93	4	123	4	93	3	123	2
4	2	34	3	64	1	94	1	124	4	94	2	124	2
5	4	35	3	65	2	95	4	125	4	95	1	125	1
6	2	36	#	66	2	96	2	126	2	96	3	126	3
7	3	37	4	67	2	97	3	127	3	97	3	127	2
8	1	38	3, 4	68	2	98	1	128	2	98	2	128	4
9	4	39	1	69	3	99	3	129	2	99	1	129	2
10	4	40	2	70	4	100	2	130	2	100	2	130	3
11	1	41	3, 4	71	2	101	4	131	4	101	1	131	3
12	3	42	1	72	1	102	2	132	1	102	1	132	1
13	3	43	3	73	3	103	3	133	4	103	4	133	4
14	2	44	1	74	4	104	3	134	3	104	3	134	2
15	2	45	2	75	2	105	4	135	3	105	2	135	3
16	3	46	4	76	1	106	1	136	4	106	1	136	1
17	3	47	3	77	#	107	4	137	3	107	4	137	3
18	1	48	1	78	4	108	2	138	2	108	1	138	4
19	3	49	3	79	2	109	1	139	3	109	2	139	2
20	3	50	4	80	4	110	3	140	1	110	1	140	1
21	2	51	2	81	2	111	1	141	4	111	4	141	3
22	2	52	1	82	4	112	3	142	2	112	1	142	2
23	1	53	1	83	4	113	2	143	1	113	3	143	4
24	#	54	4	84	3	114	4	144	4	114	1	144	3
25	4	55	1	85	3	115	2	145	2	115	1	145	1
26	3	56	4	86	2	116	1	146	2	116	2	146	3
27	1	57	2	87	1	117	3	147	4	117	3	147	2
28	4	58	1	88	3	118	4	148	3	118	3	148	4
29	2	59	3	89	3	119	#	149	4	119	4	149	1
30	3	60	4	90	4	120	3	150	3	120	4	150	3

\# - प्रश्न रद्द.

आयुक्त, 29/3/16

महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषद

www.adda247.com/mr | Adda247 मराठी App | https://t.me/Adda247Marathi

Scanned by CamScanner